

Formanden: Ændringsforslag Nr. 3 er taget tilbage, ønsker nogen at optage det? (Ophold). Da dette ikke er Tilfældet, er det bortfaldet.

Kristensen: Da Lovforslaget sidst var til Behandling her i dette høje Ting, modarbejdede jeg det, og det af flere Grunde. For det første af den Grund, at Vedtagelsen af et saa stort og indgribende Lovforslag efter min Mening burde have været udskudt, indtil Rigsdagen var blevet valgt efter den nye Grundlov, hvilket formentlig ogsaa var Forudsætningen for de tre Kontrolministres Indtræden i Ministeriet. Gennemførelsen af saadanne Lovforslag paa det nuværende Tidspunkt betragter jeg som et Brud paa de da trufne Aftaler. Man kan ikke sige, det er paatrængende nødvendigt at faa et saadant Lovforslag gennemført; det kunde uden Skade have ventet, indtil den nye Rigsdag var valgt, saaledes at den kunde træffe Afgørelse med Hensyn til Spørgsmaalet. Jeg kan ikke godt tænke mig, at den nuværende Regering skulde mangle Tillid til en Rigsdag, der var valgt ved lige og almindelig Valgret. — En anden Grund til, at jeg modarbejdede Gennemførelsen af Lovforslaget, var den, at det skulde være et Lovforslag om Aktieselskaber, men at der desuagtet efter min Mening ogsaa medtages en Del af Andelsselskaberne. En saadan Sammenblanding af disse to Selskabsformer finder jeg uheldig, idet de er saa vidt forskellige som Nat og Dag. Aktieselskaberne arbejder kun for at varetage Kapitalens og de enkelte Aktionærs Interesser, medens Andelsselskabernes Opgave er at modarbejde Kapitalens Herredømme over Omsætningen. Med andre Ord, Andelsselskabernes Opgave er at hjælpe Forbrugere og Producenter til at faa den Andel af Udbyttet, som med Rette tilkommer dem. Hvilken af disse to Selskabsformer der i Fremtiden vil være sundest for Landet, kan vel ingen være i Tvivl om. Jeg skal ikke yderligere fordybe mig i Spørgsmaalet, men kun henvise til, hvad jeg udtalte, da vi sidst havde Lovforslaget til Behandling her i Tinget. Dagen efter, at Lovforslaget sidst var til Behandling i Landstinget og vedtaget ved tredie Behandling, blev Spørgsmaalet drøftet paa Andelsforeningernes Delegeretmøde i Aarhus, hvortil der var indbudt 364 af Andelsselskabernes ledende Medlemmer, og hvor der enstemmigt vedtoges en Resolution angaaende en saadan Lovgivning, hvilken Resolution er aftrykt i Folketin-

gets Betænkning, Bilag Nr. 2. Man skulde ellers tro, at en saadan enstemmig Udtalelse fra en saa stor Forsamling vilde have nogen Indflydelse paa Rigsdagens Stilling til en saadan Lovgivning, men desværre maa jeg sige, at Flertallet i Folketinget uanset en saadan Protest har søgt at fremme Lovforslaget med den størst mulige Hast. Man havde haabet og troet, at Folketinget vilde have forbedret Lovforslaget saaledes, at der skarpt kunde skelnes imellem, hvad der var Andelsselskaber, og hvad der var Aktieselskaber, men det har det høje Folketing desværre ikke gjort; baade den ærede Ordfører og den højtærede Minister henviste Spørgsmaalet til Domstolenes Afgørelse, hvilket forekommer mig at være en Falliterklæring. Dog skal jeg indrømme, at Lovforslaget paa visse Omraader er blevet forbedret i Folketinget. Saaledes er det i § 1, tredie Stykke, indsatte nye Punktum — om hvis Udgaan der af Udvalget her til eneste Behandling var stillet et Ændringsforslag, som nu blev taget tilbage af den ærede Ordfører — samt enkelte andre Ændringer, som er foretagne i Folketinget, Forbedringer af Lovforslaget. Men paa et Omraade er Lovforslaget blevet i høj Grad forringet i Folketinget, hvad Landstingsudvalget nu har søgt at rette lidt paa. Folketinget har nemlig slettet § 1, andet Stykke, i Landstingets Affattelse, der som bekendt tilkendegiver, hvilke Selskaber Loven ikke finder Anvendelse paa. Naar dette slettes, vil Loven efter min Opfattelse komme til at omfatte alle Andelsselskaber med begrænset Ansvar, og de fleste af vore Andelsselskaber har begrænset Ansvar paa et eller andet Omraade. Derfor anbefaler jeg, at andet Stykke i § 1 i Landstingets Affattelse bibeholdes med de af den ærede Ordfører omtalte faa Ændringer.

Naar jeg nu trods alle mine Betænkninger gaar med til at godkende Lovforslaget i den af Udvalget foreslaaede Skikkelse, er Grunden den, at jeg er kommet til den Erkendelse, at jeg og de faa Medlemmer her i Tinget, som har staaet sammen med mig, og som deler min Anskuelse, ikke kan forhindre Lovforslagets Vedtagelse og maaske risikerer, at det vedtages i en Form, som vilde være langt værre. Jeg har det Haab, at Loven vil blive brugt med Hensynsfuldhed, og at den ikke vil blive brugt overfor de Selskaber, som efter gængs Sprogbrug og i den almindelige Mening betragtes som Andelsselskaber. Jeg støtter dette mit Haab til